

Alain Rivière

De natuurlijke handicap van het hooggebergte dwingt Alain Rivière tot zuivere fokkerijactiviteiten.

Montferrier

Frankrijk

Activiteiten:	fokken van runderen, schapen en paarden
Veerassen:	limousin, tarasconnaise en merens
Fokdoel rond:	limousin, mixte-vleestype
Kalvingen:	50

Bergboer Alain Rivière gebruikt genotypering bij het uitselecteren voor zijn vervangingsvee

Lokroep uit het hooggebergte

Het fokbedrijf Mont d'Olmes kampt met een natuurlijke handicap die het hooggebergte is. Alain Rivière verdiept zich daarom al veertig jaar lang in de limousinfokkerij. 'Zonder arrogant te willen klinken: we hebben de ideale zoogkoe gecreëerd.'

tekst **Guy Nantier**

Het is 26 mei. Montferrier, departement Ariège. Het limousin-koe-kalkoppel van Alain Rivière vertoeft nog steeds op de omliggende weiden van het bedrijf, op zo'n 900 meter hoogte, met zicht op de beruchte Katharenburcht Montségur. In tegenstelling tot de dieren van collega-veehouders in het departement, zijn zijn dieren op dit tijdstip van het jaar nog niet naar hun zomerverblijf, op de bergweiden van de Mont d'Olmes op zo'n 1500 tot 2200 meter. 'In relatie tot de grasgroei vertoeven koeien en kalveren er normaliter van eind mei tot eind oktober', zegt de fokker ietwat teleurgesteld. 'Maar twee dagen terug lag er nog sneeuw.'

Alain Rivière (65) is een van de weinige limousinveehouders – zo niet de enige – die aan transhumance of seizoenstrek

doet met zijn koe-kalkoppel. 'Bij de enkele limousinveehouders hier in de wieg van het gasconneras gaan alleen de moederdieren naar de bergweiden.'

Ook de voorvaders van Rivière waren gasconnefokkers. Maar Alain maakte de omschakeling naar het limousinras zo'n veertig jaar terug. 'Veertig jaar terug was de omkadering door het stamboek professioneler dan in het gasconneras.'

Natuurlijke handicap

Het fokbedrijf 'Des Monts d'Olmes' telt vandaag de dag zo'n 45 limousinmoederdieren, 80 ooien van het tarasconnaise-ras en 40 merries van het merens-ras. De limousins kalven er een eerste maal af op drie jaar. Dat gaat volgend jaar naar 24 maanden. 'Hoe vroeger de dieren afkal-

ven, hoe productiever ze, over hun hele carrière bekeken, zijn.' De tussenkalf tijd te Montferrier bedraagt momenteel 370 dagen.

Het bedrijf omvat verder 150 hectare bergweiland, verdeeld over 90 percelen. Van het weiland kunnen één tot maximaal twee sneden gras gehoooid worden, zo'n tien balen per perceel. In de winter moeten de dieren het dan ook stellen met hooi en twee kilo krachtvoer per dag. Krachtvoer en stro worden ingekocht. Alain Rivière: 'Hier kunnen we geen dieren afmesten op basis van eigen gewonnen ruwvoer. Om die natuurlijke handicap te compenseren zijn alle veeactiviteiten zuiver gericht op de fokkerij en de verkoop van fokmateriaal.'

De immer goedlachse fokker is wereld-

Van eind juni tot eind oktober verblijven de limousindieren op de Mont d'Olmes

Alain Rivière fokt naar een mixte vleestype dat vlot afkalft en groeit

wijd in limousin- en merens-fokkerijkringen een gekend figuur. Naast zijn passie en kennis die hij graag deelt, is hij nationaal en internationaal een gewaardeerd jurylid en leidt hij ook aspirant-keurmeesters op.

Goddelijke drievuldigheid

Of zijn rol als fokker weldra niet uitgespeeld is door de opkomende genomselectie? Het antwoord laat welgeteld één seconde op zich wachten. In zijn repliek citeert Rivière de gewezen Franse stamboekvoorzitter Louis de Neuville: 'Door genomselectie kan de fokker beter vooruitkijken. Maar het oog van de meester blijft belangrijk, want er zijn ook de omgevingsfactoren die het genoom niet beheerst.'

De fokker gebruikt de DNA-test Evalim om een selectie te maken in zijn jongvee als vervangingsvee. Op de 32 gegenotypeerde dieren van het bedrijf hebben 24 dieren een score van meer dan 9 voor

melkproductie, 27 stuks hebben een score van 9 en meer op bespiering, 18 dieren scoren 9 en meer op groei, 10 dieren scoren een 8 en meer voor afkalftgemak en 13 stuks bezitten een score van 6 en hoger voor geboortegemak. 'Technische prestaties op het veebedrijf zijn het resultaat van de spreekwoordelijke goddelijke drievuldigheid: genetica, voeding en gezondheid', aldus Rivière. 'Genetica wordt te veel onderschat.'

Alain Rivière fokt via cumulparingen op het mixte vleestype. 'Compensatieparingen geven heterogeniteit in het koppel, zeker als je werkt met extremen. Door de kenmerken te cumuleren, op te stapelen, fixeert je beter de eigenschappen.' Alain Rivière maakt gebruik van zowel ki-stieren als nd-stieren uit het centraal opfokstation van Lanaud. De ki-stier Eclatant (v. Tarvis) is afkomstig van dit bedrijf. Eclatant werd via de veiling verkocht aan het Spaanse ki-station Aberikin. Daar vestigde de stier een nog steeds bestaand wereldrecord in het limousinras door in achttien jaar tijd meer dan 1,2 miljoen spermarietjes te produceren. 'Na zijn dood werd de kop opgezet en prijkt hij in de hal van Aberikin.'

De ideale zoogkoe

Als jonge fokker van 24 jaar maakte Alain Rivière het zelfonderzoek in het ras door het stamboek, onder voorzitterschap van wijlen de Neuville, van dichtbij mee. Rivière: 'We hebben toen opgesteld wat we als kernkwaliteiten in het ras hadden, voornamelijk fijnheid in bot en bespiering en gemakkelijke kalvingen. Ook hebben we toen gekeken naar de kenmerken die andere rassen hadden, zoals groei, volume, melkgift en vleesexpressie. En tot slot hebben we toen met elkaar vastgelegd welke richting we met het ras wilden uit-

gaan. Er werd een vergelijking gezocht en gevonden tussen vleeskwaliteiten en moederkwaliteiten en daarop werd een heel strikt, rigoureu selectieprogramma geënt met onder andere een weegprogramma op 120 dagen ouderdom en op 210 dagen. Op 120 dagen krijg je zicht op de zoogkwaliteiten van de moeder, op 210 dagen op de groeipotentie van het kalf.' Waar staat het limousinras anno 2016, veertig jaar na het zelfonderzoek? Alain Rivière: 'We hebben een goed compromis bereikt tussen rusticiteit, moederkwaliteiten en vleeskwaliteiten. Zonder arrogant te willen klinken: we hebben de ideale zoogkoe gecreëerd.' Om die kwaliteiten te behouden heeft het stamboek enige tijd terug onder andere een bovengrens voor gewicht voor showdieren ingesteld. 'Meer gewicht zou een slecht signaal zijn naar de basis. Bovendien vraagt de Franse consument kleinere vleesstukken. We moeten houden wat we nu hebben, maar met een nog betere voerefficiëntie. Daar ligt de focus in het ras voor de komende jaren.'

Breed en diep informeren

Als een doorwinterde ambassadeur geeft de fokker in één adem aan dat het limousinras sindsdien de wereld heeft veroverd. 'De kracht van het limousinras is de uitgebreide database die, als gevolg van het stringent gevolgde fokprogramma, heel betrouwbare data bevat,' aldus Rivière. 'Maar minstens even belangrijk voor die wereldwijde expansie is dat het stamboek altijd en overal zijn fokkers breed en diepgaand informeert over bepaalde ontwikkelingen in het ras, over de zoötechnische prestaties of over de foktechnische innovaties, zoals nu de genomselectie. En dat niet exclusief voor een of ander ki-station.' |

